

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4So/75/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200959
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5012200959.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthótyovej, PhD. právnej veci žalobkyne: M. D., bytom XXX XX X. XX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 812 67 Bratislava, Špitálska 8, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. AA/2012/02545/2 - OPHN z 09.10.2012, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/132/2012 zo dňa 5. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/132/2012 zo dňa 5. júna 2013, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bolo podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. pre nepreskúmateľnosť zrušené rozhodnutie žalovaného, ktorým „m e n í rozhodnutie č. 2010/06219/Kk VI zo dňa 17.07.2012 tak, že časť výroku rozhodnutia bude znieť: „podľa § 29 ods. 5, § 10 ods. 2 písm. b) a § 17 ods. 2 zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa M. D. nar. XX.X.XXXX, bytom K. zastavuje príspevok na zdravotnú starostlivosť v sume 4 Eur, príspevok na bývanie v sume 83,32 Eur, aktivačný príspevok v sume 0,00 Eur a ochranný príspevok v sume 0,00 od 1.10.2009 v trvaní 6 mesiacov a od 1.10. 2009 sa poskytuje dávka v hmotnej núdzi v sume 70,81 Eur mesačne .“ Ďalej vo výroku uvádza že „Ostatné časti rozhodnutia zostávajú nezmenené.“ Krajský súd po preskúmaní rozhodnutia žalovaného konštatoval, že správny orgán sa neriadil dôsledne právnym názorom vysloveným v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 7Sžo/33/2011 zo dňa 25.08.2011 a výrok rozhodnutia je formulovaný nezrozumiteľne. Krajský súd uviedol, že pod zmenou rozhodnutia je treba rozumieť stav, keď vec, ktorá je predmetom konania odvolací súd rozhodne inak, ako orgán prvého stupňa. Odvolací orgán tak nahrádza rozhodnutie prvého stupňa. Krajský súd ďalej poukázal na to, že rozhodnutie podľa § 29 ods. 1 a 5 zákona č. 599/2003 Z.z. má povahu administratívnej sankcie a ako také musí naplniť aj formálne náležitosti výroku uvedené v skutkových znakoch porušenia povinnosti žalobkyňou, ako to konštatoval už raz NS SR v citovanom

rozsudku. Vo výrokovej časti musí byť uvedený dôvod, prečo došlo k zastaveniu predmetných príspevkov, tzn. aké porušenie nastalo, čo konkrétne nebolo splnené zo strany žalobkyne. Krajský súd odmietol úvahu, že uvedenie vyššie uvedených skutočností postačí uviesť v odôvodnení rozhodnutia, pričom z odôvodnenia vyplýva len to, že žalobkyňa v zákonnej lehote neoznámila, že jej syn mal v mesiaci október 2009 príjem.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a žalobu zamietol. Žalovaný zastáva názor, že výrok rozhodnutia odvolacieho orgánu je formulovaný jasne, stručne a pritom určite, zmena bola riadne odôvodnená a bola ním odstránená vada prvostupňového rozhodnutia. Podľa žalovaného rozhodnutie nie je rozhodnutím o správnom delikte, ale sa jedná o rozhodnutie o sankcii, ktorá spočíva v zastavení príspevkov v trvaní 6 mesiacov podľa § 29 ods. 5 zákona č. 599/2003 Z.z. a táto povinnosť je určená v § 29 ods. 1 a 3 zákona. Žalovaný zastáva názor, že vo výroku rozhodnutia nemusí byť špecifikovaný delikt s uvedením miesta, času a spôsobu spáchania tak, ako sa to požaduje v priestupkovom konaní. Ďalej v odvolaní žalovaný poukázal na to, že práve poberateľ dávky je povinný v lehote 8 dní od zmeny ohlásiť výšku príjmov a skutočností rozhodujúcich pre trvanie nároku na dávku a príspevky aj za spoločne posudzované osoby. Ide o taxatívne stanovenú sankciu, ktorú musí správny orgán uložiť a ktorá spočíva v zastavení príspevkov v trvaní 6 mesiacov podľa § 29 ods. 5 zákona č. 599/2003 Z.z. v prípade nesplnenia povinnosti. Podľa žalovaného súd nemal prihliadať na účelovú obranu žalobkyne, podľa ktorej jej syn zatajil príjem. Žalovaný v odvolaní vyjadril názor, že postupoval v intenciách rozsudku NS SR a odstránil nedostatky rozhodnutia v ňom uvedené.

Žalobkyňa žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Najvyšší súd preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p.) rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil na mieste a v čase oznámenom na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 3 O.s.p.). Senát odvolacieho súdu rozhodol jednomyseľne.

Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktoré si osvojuje ako svoje vlastné tak, ako to uviedol krajský súd na str. 3 - 7 svojho rozsudku. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v nadväznosti na dôvody žaloby uvádza odvolací súd nasledovné :

Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že žalovaný sa neriadil v plnom rozsahu právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v rozsudku vo veci 7Sžo/33/2011. Predmetom konania je zastavenie výplaty príspevkov v hmotnej núdzi na obdobie 6 mesiacov, ktoré má povahu sankcie za porušenie povinnosti. Skutkové znaky porušenia povinnosti žalovaný vo výroku rozhodnutia v preskúmanom rozhodnutí nevymedzil, preto nemôže tvrdiť, že sa riadil už vysloveným právnym názorom najvyššieho súdu. Odvolací súd nezdieľa odvolacie dôvody žalovaného, podľa ktorého skutkové vymedzenie deliktu sa požaduje len v priestupkovom konaní. Ustálená judikatúra správnych súdov požaduje vymedzenie skutku aj v prípade iných správnych deliktov, t. j. vždy, ak je výsledkom konania uloženie sankcie.

Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi zrušujúceho rozsudku krajského súdu aj preto, že vo výroku rozhodnutia žalovaného nie je jednoznačne identifikovaná tá časť rozhodnutia, ktorú žalovaný zmenil (uvádza, že „časť výroku rozhodnutia bude zniť...“, pričom neuvádza ktorá časť), a nie sú identifikované ani tie časti rozhodnutia, ktoré zostali nezmenené.

Odvolací súd s poukazom na ustanovenia § 29 ods. 5 zákona súčasne poukazuje na to, že pokiaľ žalovaný rozhodol o zastavení príspevkov pre porušenie povinnosti občanom v hmotnej núdzi uvedených v § 29 ods. 1 zákona, mal skutkovo vymedziť začiatok doby 8 dní na ohlásenie konkrétnej zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na dávku a príspevky. Odvolací súd postráda skutkové vymedzenie takej skutočnosti nielen vo výroku rozhodnutia, ale aj v jeho dôvodoch. Ak mal žalovaný za to, zákonom kvalifikovanú zmenu naplnila skutočnosť, že syn žalobkyne mal jednorazový príjem v mesiaci október 2009 vo výške 84,78 Eur a uvedené je „ rozhodujúcou skutočnosťou pre

trvanie nároku na dávku a príspevky a na ich výplatu“, mal to uviesť v skutkovej vete výroku rozhodnutia a v dôvodoch náležite objasniť akými právnymi úvahami sa riadil, ak predmetnú zmenu považoval za takú, ktorá mala rozhodujúci vplyv na trvanie nároku na dávku a príspevky. Z rozhodnutia žalovanej však nevyplyva naplnenie uvedenej objektívnej stránky skutkovej podstaty porušenia povinnosti podľa § 29 ods. 1 zákona.

Pokiaľ ide o povinnosť podľa § 29 ods. 3 zákona, v predmetnej veci žalovaný obdobne nevymedzil naplnenie skutkovej podstaty neoznámenej „zmeny v rodinných a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky dávky a príspevkov“. Žalovaný v rozhodnutí síce uvádza, že občan v hmotnej núdzi je povinný oznámiť každý príjem, t. j. aj príjem maloletého syna, nakoľko je spoločne posudzovanou osobou a správny orgán posúdi, čo sa za príjem považuje pre účely citovaného zákona o pomoci v hmotnej núdzi, odvolací súd sa však s uvedeným názorom nestotožňuje. Zákon stanovuje oznamovaciu povinnosť na také zmeny v rodinných a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výšky dávky a príspevkov, pričom žalovaný toto kritérium nijako nevymedzil. Žalovaný však súčasne uvádza, že i keď sa suma 84,78 Eur podľa § 5 ods. 4 písm. k) za príjem pre účely zákona nepovažuje, účastníčka bola povinná ohlásiť zmenu príjmových pomerov, keďže zmenu neohlásila v zákonnej lehote, nesplnila povinnosť ustanovenú zákonom a zastavenie príspevkov bolo dôvodné. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný si v predmetnej veci protirečí, pretože pokiaľ sa suma 84,78 Eur nepovažuje pre účely zákona za príjem, nemôže znamenať ani zmenu príjmových pomerov. Zákon pritom v ustanovení § 29 ods. 3 hovorí o zmene „rodinných a majetkových pomerov, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky dávky a príspevkov“ a nie o zmene príjmových pomerov, pričom „majetkové pomery“ sú nepochybne širšou kategóriou.

Odvolací súd upriamuje pozornosť žalovaného na to, že v ustanovení § 29 ods. 1 aj § 29 ods. 3 zákona a ukladá povinnosť ohlásenia kvalifikovanej zmeny („rozhodujúca na trvanie nároku“, resp. „rozhodujúca na určenie výšky ...“) a zákon v § 29 ods. 5 stanovil podmienku pre zastavenie príspevkov „nesplnenie povinnosti ustanovenej týmto zákonom“, tzn. že musí ísť o neohlásenie „rozhodujúcej“ zmeny, nie o neohlásenie akejkolvek zmeny. Z uvedeného hľadiska sa však žalovaný vecou nezaoberal.

Napokon odvolací súd uvádza, že nepovažuje za dôvodné, aby žalovaný kvalifikoval bez vykonania potrebného dokazovania obranu žalobkyne ako účelovú, pokiaľ tvrdí, že nevedela o príjme svojho syna a preto ani nemohla vykonať príslušné oznámenie. Pokiaľ v preskúvanom rozhodnutí odvolací orgán uvádza, že s predmetným dôvodom žalobkyne sa vysporiadal v predchádzajúcich rozhodnutiach, odvolací súd konštatuje, že v predchádzajúcom konaní bolo rozhodnutie žalovaného zrušené ako celok, pre podstatnú vadu konania a rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu žiadne dôvody skorších rozhodnutí nie sú pre ďalšie konanie relevantné a žalovaný sa mal vecne zaoberať uvedenou námietkou žalobkyne.

Odvolací súd nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania, pretože žalobkyni, ktorá by mala podľa § 250k ods. 1 O.s.p. trovy nevznikli, a žalovanému právo na náhradu trov nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.